

Onderwerp

Ontwerpbegroting ODRA 2026 en jaarstukken 2024.

Datum raadsvergadering	24 juni 2025
Thema programmabegroting	Mobiliteit en infra Industrie, innovatie en infrastructuur
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2025-006207

Samenvatting

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) voert voor de gemeente Rheden de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (vth) uit. Ook geeft ODRA advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc. Op 17 april 2025 heeft het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) de ontwerpbegroting ODRA 2026 en de Jaarstukken 2024 vastgesteld. De raad kan haar zienswijze geven op de ontwerpbegroting. In de ontwerpbegroting is een bijdrage voor de gemeente Rheden van €762.000 geraamd.

Voorgesteld besluit

1. De zienswijze op de ontwerpbegroting ODRA 2026 (bijlage 1) vast te stellen, waarin de raad:
 - Geen inhoudelijke opmerkingen meegEEft over de ontwerpbegroting ODRA 2026.
 - Waardering geeft voor het scherp letten op de kosten.
 - Waardering geeft voor het positieve resultaat ondanks de invoering van de Omgevingswet.
 - Begrip heeft voor het vormen van een bestemmingsreserve Bovenwettelijk verlof.

Inleiding

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) voert voor de provincie en de gemeenten in de regio Arnhem de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (vth) uit op het gebied van bouwen en milieu. De gemeente Rheden heeft de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (vth) bij ODRA belegd. Ook geeft ODRA advies over milieuaspecten als geluid, externe veiligheid, stikstof etc.

ODRA stelt jaarlijks in het voorjaar een ontwerpbegroting op voor het komende jaar en doet in de jaarstukken verslag over het voorgaande jaar. De ontwerpbegroting van ODRA is gebaseerd op de individuele werkprogramma's van de partners en is een uitwerking van de Kadernotitie begroting ODRA 2026 en het Meerjarenprogramma ODRA 2025-2028. De raad kan haar zienswijze geven op de ontwerpbegroting.

Beoogd effect

Uitvoering van bij ODRA belegde milieutaken die past bij de visie van de gemeente Rheden en waarin kwaliteit en kosten in balans zijn.

Argumenten

- 1.1 Met een zienswijze kan de raad prioriteiten aan het bestuur van ODRA meegeven.*
De zienswijze op de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling is voor de raad het belangrijkste instrument om invloed uit te oefenen op de taakuitvoering door deze gemeenschappelijke regeling. Het recht van de raad om een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 35.
- 1.2 De ontwerpbegroting is in lijn met de kadernotitie 2026 en het in 2024 vastgestelde Meerjarenplan 2025-2028.*
Het bestuur van ODRA heeft in december jl. de kadernotitie begroting ODRA 2026 vastgesteld. De kadernotitie is ter kennisgeving aan de raad verstuurd.
- 1.3 ODRA let scherp op de kosten van de bedrijfsvoering.*
ODRA heeft afgelopen jaren structureel besparingen doorgevoerd in de bedrijfsvoering. De begroting laat zien dat ODRA scherp blijft op mogelijke kostenbesparingen.
- 1.4 Invoering van de Omgevingswet bracht onzekerheid mee.*
De impact van de invoering van de Omgevingswet op een uitvoeringsorganisatie als ODRA is groot. In de begroting 2024 waren de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet sober geraamd. Door grote inzet is het gelukt het jaar financieel met een positief resultaat af te sluiten.
- 1.5 De te vormen bestemmingsreserve bovenwettelijk verlot kan een onnodig grote voorziening bovenwettelijk verlot voorkomen.*
Het saldo over 2024 is €67.300 positief. In artikel 30 van de GR-ODRA wordt geregeld hoe wordt omgegaan met batige of nadelige saldi. Het AB heeft besloten het batige saldo te storten in een bestemmingsreserve bovenwettelijk verlot. In Rheden zijn we terughoudend tegenover het vormen van reserves. In dit geval wordt echter een tijdelijke reserve gevormd om te voorkomen dat onnodig gestort wordt in de voorziening bovenwettelijk verlot. ODRA verwacht dat het saldo spaarverlot komende jaren zal dalen en de huidige voorziening dan voldoende is. Als eind 2025 blijkt dat de voorziening toch onvoldoende is, zal de voorziening aangevuld worden vanuit de bestemmingsreserve. Als blijkt dat het voldoende is, zal de bestemmingsreserve vrijvallen.

Kanttekeningen en/of risico's

- 1.1 ODRA overschrijdt over het geheel de vastgestelde begroting.*
Wanneer ODRA het geraamde werk voor alle partners volledig uitvoert, zijn daarmee alle kosten gedekt. Wanneer dit niet lukt (bv. minder vergunningaanvragen), zal een tekort kunnen ontstaan. De partners zullen dit tekort naar rato van inbreng in ODRA moeten bijbetalen. Het risico hierop wordt klein ingeschat aangezien ODRA in voorgaande jaren heeft laten zien dat zij de bedrijfsvoering op orde heeft en strak stuurt op volledige uitvoering van de werkprogramma's en een dynamische capaciteitsplanning hanteert. Daarbij heeft ODRA een algemene reserve van €712.000 (geraamd eind 2026).
- 1.2 De kentallen van diverse producten staan onder druk.*
Het milieu-vth-takenpakket wordt steeds complexer. Hierdoor staan de kentallen voor diverse producten onder druk. ODRA brengt feitelijk onvoldoende kosten in rekening voor producten. De Omgevingswet en risicogericht werken versterkt deze trend. De PDC zal gelijk met de vanuit het IBP-VTH aanbevolen aanpassing van de financieringssysteematiek worden herzien (zie onder 4).
- 1.3 ODRA voert meer werk uit dan geraamd is in het werkprogramma voor Rheden.*
Onvoorzien meerwerk zal leiden tot een hogere rekening van ODRA. Wat betreft het vraaggestuurde deel van het werk van ODRA (vergunningen, klachten en advisering) hebben we hier geen invloed op. De ervaring van voorgaande jaren is dat de fluctuatie door de jaren heen niet groot is. Uitzondering hierop zijn de milieuklachtmeldingen. Deze zijn afgelopen jaren van 50-100 meldingen toegenomen tot ruim 250 in 2023 en 2024. Dit speelt niet alleen in Rheden. ODRA werkt aan beheersing van deze trend.

1.4 De fusie van ODRA en ODRN zal grote impact hebben.

De begrotingen 2026 van ODRA en ODRN vormen samen de begroting 2026 van de nieuwe omgevingsdienst. Uitgangspunt is een kostenneutrale fusie. Komende jaren zullen de begrotingen van beide organisaties samengevoegd worden tot één begroting. Hierin zal volgens de financieringssysteematiek worden gewerkt zoals deze in het Interbestuurlijk Programma VTH is ontwikkeld en waarvan het de bedoeling is dat alle omgevingsdiensten ermee gaan werken. Dit zal ongetwijfeld herverdelingseffecten met zich meebrengen. Het is niet te zeggen of dit voor Rheden positief of negatief zal uitvallen.

Financiën

Begroting ODRA 2025

De omvang van de begroting ODRA voor 2026 is geraamd op €28 miljoen. Het uurtarief van ODRA zal in 2026 stijgen naar €107,- vanwege structurele extra kosten door CAO en inflatie in 2026 (was €104,-).

Bijdrage Rheden

De verhoging van het uurtarief in 2026 zal voor Rheden bij een gelijkblijvend werkpakket een tariefsverhoging van 3% betekenen. Door de in 2025 doorgevoerde bezuiniging op de gezamenlijke gemeentelijke milieutaken en een verandering in de kostenverdeling van de gezamenlijke milieutaken kunnen we de tariefsverhoging waarschijnlijk binnen de bestaande begroting opvangen.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	Nvt.	
Investering:	Nvt.	
Structurele lasten:	€762.000	

Uitvoering

Na behandeling in de raad zal de zienswijze naar ODRA worden gestuurd. Het bestuur van ODRA stelt de definitieve begroting vast.

Participatie en communicatie

De financiële stukken zijn te raadplegen via de website van ODRA.

Bijlagen

1. Concept-zienswijzebrief.
2. Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting ODRA 2026.
3. Ontwerpbegroting ODRA 2026.
4. Aanbiedingsbrief Jaarstukken ODRA 2024.
5. Jaarstukken ODRA 2024.
6. Jaarverslag milieu-vth Rheden 2024.

De Steeg, 13 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris